

FOAIE

pentru

MINTE, INIMA SHI LITERATURA.

Nro. 49.

Dumineca 3. Dekembrie.

1839.

ПЕНТРЪ исторія РЪМЪНИЛОР.

(КАПЕТ.)

Цара каре окъпа аи даџа аџи Тра-
іан ачеші Vlachi аџ Valachi, аџпз кџм
саџ ашъзат прін 8сџ а проиџнџія нџмеле
лор, сџ аиџзрџџе аи доо провинџе,
Valachia ші Moldovia. Ачџа че поартџ
аи парте нџме де Valachia, ے аи ком-
пзраџія кџпріндерџи кџ чеіалаалџ провинџз,
нџмџџ Valachia magna. Сџ аџлаџ
ші дістінсџ сџпт нџме де Jstria, пен-
трџ кџ заче аиџџ аџнзрџ аџ Jster, ші
прін чеа де Transalpinga, аџџна самџ ла
Transilvani, де каре сџ десџзрџџе прін
џн шір де мџнџі, а кџрор нџме џенерікџ
е Alpes. Кџнџ Valachi десџамнџ Vala-
chia ачџаста прін нџме де Muntena,
сџ веаде кџ кџ пџџинџ алџераџіе а ачџа-
іа кџџџнт латін, с'аџ формат нџмеле ачџ-
ста. Нџмеле Ungaro-Blachia, каре сџ
капџџ аи нотіџія аџи Кодін сџ кџџіне
аиџз ші маі стрџмџ ла ачџастџ Valachia,
деџџт ла пџзџіале чеадеаде, пенџрџ кџ
атінџе џнџаріа; ші Прінџџа, каре комџнџз,

сџпт кџнџ пазџеареа Домнџаџи маре (сџла-
танџаџи) іеа ітџџџа де Voivoda Ugro-
Vlaschi. Алџџи прінџџ, пре каре тот а-
чџа пџџеаре сџџрџ аи Moldavia, ے Voiv-
voda Moldo-Vlaschi*). Нџмеле Moldavia
џіне деаа рџџа Moldova, каре каде аи сџрет
сџпре мџна дреапџџ, апроапе де о четате,
алџџи нџме ے Roman. џџ мџ мџр, кџ Za-
mosius каре фаџе проџз де џііиџџ ші де
крџіџџ, аи опера аиџџџаџџ: Analecta
Lapidum Ivetustorum in Dacia. Ашџ
імаџинџ, кџ ачџст нџме сџ поате траџе
деаа Maeotavia, пенџрџ веџінџтатеа кџ
Palus Maeotides, каре аи адеџџр, ے
фоартџ де парџе. Да Грџџи Moldavia сџ
дістінџе сџпт нџме де Мавро-џлаџіа, ка-
ре Тџрџіи традџџ прін Kara-Jfiak, адеџџ
Valachia 'nigra; ші Leunclavius аи
панџекџеле саде, десџре історіа тџрџеасџџ,
аџџе сџпре темџџ, кџ ачџастџ џарџ про-
аџџе грџџ негрџ**). Меморіарџџа, че ےџ аџ-

*) 'Ugro-Vlachi shi Moldo-Vlachi' scrie
D'Anville, miemă pare kă greșit; core-
ctiunea eă e căntiți aи pџzџіе ачџадеа!

**) џџ аиџџ нџ ам аџџіт, де ніџи џн Мџ-
dovia, кџ ла ےі крџџџе грџџ негрџ, поа-
те кџ ачџаста сџ аиџџампа пре там-

деї диспоре Αρχιέρεια Γεσιλор, маї фаче Ан-
кз поменіре де 8Н н8ме пропрі8 цзрін
Молдавїа, адекз Bogdania, трасз дела
тїт8а8а * Bogdan а8 Deodatus, че н8р-
та принції провинціей ачешїа шї є8 ам а-
рзгач, дїн че ісвор н8теа траце ориґїнеа
са, ачест тїт8а мїн8нат. А нотїціа л8ї
Хрїсант8, Патріарх8а дела Іер8галїм, Ме-
трополїт8а дїн Valachia, є кемат:

н8а л8ї Leunclavius, мїемї паре кз н8-
меле ачеста аре алт8 ісвор. Гецїї карї
єра Трачї, прек8м, маї с8с, ам арзгач,
сз н8мїа Θακας, аґ лок де Θρακας; шї
латїнїї скрїеа Daci, прек8м шї Deus аґ
лок де Θεος. Θηβας, а8 Θαβα, аґнзмна
ла Джншїї, прек8м шї ла тцїї Трачїї;
четате, де 8нде сз поате конкїде,
пентр8 че атґтїа четзцї аґ Гречїа шї
афарз дїн Гречїа, н8ртарз ачест н8ме
шї маї тоате чеале дїн Дація, кздея
аґ Dava. Arg, Αργος аґнзмна ла єї
алк8, шї μοργ μαυρος, негр8 де 8на8
шї м8рг8 ла ної. Дїн ачестїа: Angi-
dava, а8 Ardava ак8ма Ardeal, аґ-
нзмна Argopolis а8 Leucopolis, Weis-
senburg, четате алкз. Morgidava, а8
Mordava, ак8м Moldova Μαυροπολις а8
Μελυροπολις, Schwarzenburg, четате ме-
грз; шї аша Мауро-Blachia, є тради-
цїе лїтерарїе дїн лїмеа Дачикз. — Шї
аґнкз шї ат8нїеа сз асведцїе че зїче
D'Anville кз сз траце дела р88а, ак8-
ма н8мїт Moldova, фїнд кз аґн лїмеа
Трачанз, прек8м Дава аґнзмна четате
аша шї ава, ава аґнзмна аґн, а8 р88,
де 8нде Don-ava Dona n, Dor-ava
Drau So-ava, Sau, Tirn-ava Kofel
аша шї Arg-ava Weisbach ак8м Argis:
шї Morg-ava Schwarzbach, ак8ма Mol-
dova р88а.

***) Bogdan є н8ме, іарз н8 тїт8а к8м
зїче D'Anville.

Ἐαρχος Πλαγηνων шї ТОМНА ачеале ворє
сґнт антрзєдїнцате шї де Кодїн К8ропа-
лата. Ак8м, де 8нде вїне н8меле ачеста?
Н8 ар фї дерепт а к8цета кз Plagenae,
с'ар н8тїа дерїва дїн оарче алтерацїе дела
н8меле Pyaczenae, пентр8 кз цеара ф8
ок8патз де Pyaczinigi а8 Пачїначї, аша
прек8м шї де Vlachi *).

Местекз8нєа попоарзлор дїверс дїн
Трансїлванїа, чере сз фачем о дїстїнцїре
партїк8ларе. 8нг8рїї ок8нз тоатз партеа
декзтрз аґс, вчїнз де цеара, каре поар-
тз н8меле лор, шї де Банаг8а де Те-
mesvár; о нацїе, каре н8 сз меастїкз
к8 нїчї 8на, лзк8цїе пре м8нцїї чеї дїн
лз8нтр8а цзрїї, спре маршїнеа Молдавїей.
Н8меле де Székely че сз аз ла нацїа
ачеста, аґнзмназз Sedium, sive Co-
mitiorum locum. Н8маї аґн 8н мод8
їнкоррєкт, сз скрїе пре табеле геогра-
фїче, Seculi, аґн лок де Székely. Za-
mosius ад8че о чїр8нстацз вреаднїкз
де ао аґнзмна, пропрїе нацїей ачешїа, шї
стрїнз ла тоатз В8ропа, кз мод8а скрї-
пт8рїї ла Джншїї. є дїн с8с аґн жос**).

Opinia ком8нз вреа, ка єї сз фїе аґн-

*) Мїемї паре маї лєснє а фаче Ελαχνηται
дїн Γλαχνηται декзт Пυατσηται, шї а-
т8нчї к8б8нт8а с'ар єспїка дїн сїме,
шї нар фї де лїпєз, сз алзрг8м ла Пачїначї.

***) Аша дарз Θακ8її ар фї де о вїцз к8
Mandscuki, де сар н8тїа конкїде аша
де лєснє дела мод8а скрїпт8рїї ла вї-
ца нацїей. Іарз че сз паре л8кр8 адїв-
рат, є кз Zamosius сн8нє о фаз8з, шї
чеа маї маде парте а сзк8їлор н8 чїе
скрїе, нїче дїн с8с аґн жос, нїчї дїн
жос аґн с8с, шї чеї че шї8 скрїе, скрї8
8нг8рїеа, дела стґнґа ла дїрїант, шї
н8 Mandshukescē.

кз рзмзшіцелє зшнілор лші Ятіла, пре карі дїфіклататея локзлші, знде шеаде попорзл ачїста, ас копєрїт шї скзпат. Асторїзл зшеї дескрїєрї деспре Трансілванїа Georg von Reichersdorf, карє єра Трансілван, оксєарвз, кз тот статзл є де о пєтрївз ла Székely: Nemo apud illos ignobilis censetur, etiam si manu aratrum tractet, aut caprino gregi praesit. Акзма, є адеверїт кз Амвїан Марчєалїнз зїче чева ассамїнеа деспре зшнї, Servitus quidquid sit ignorabant, omnes generoso sanguine procreati.

О парте а Трансілванїєї є лзкзїтз де Saxones. Кзмкз ачєцїа фзрз трансплжн-тацї, мзртзрїєащє апрїат, історїа зшнї рзєвоїз де маї мзлат дїкжт зО де анї, карє авз Карлз чєл марє кз Saxones. Дз-пїз Амвалєлє лші Fulda: tertius ex eis homo est translatus. Eginhard сзпт ашзл 1804, боркєащє де зчє мїї де Saxones, карї фзрз рзїнїцїї, аш дїверсє локзрї аш Галлїа шї Цєрманїа. Поате кз зна дїнтре ачєастє колонїї, є аш зш дї-стрїктш аш зшгарїа де сзс, чє сз кїамз Комїтатз Scopus, ла пїчїорзл мзнтєлшї Karpal. ас Крапат, чє цїнє ашкз нзмє-лє дє Nemet-Sasz, кзм зїчє Leunclavius. Кз, аш нзмірєа ачєаста, нзмєлє Nemetes, Nemitzı, аш Zonaras, шї карє ла на-цїїлє склавонїчє дєсєамнз нацїїлє цєрмж-нїчє аш цєнєрє, є зрмат дє зш нзмє карє дєсєамнз Saxones ашпартє. аш о кпцїє дє крзнікз, скрїєз пре зїдзрїлє, зшнї бїсє-рїчє аш Brasschv ас Kronstadt, аш фзндзл Трансілванїєї, сз чєтєщє сзпт аш-нзл 1143, прїн карє ашчєапє ачєастз кр-нївз, кз атзшчєа Saxones фзрз кємацї аш цєарз. Geiza II., avus Andreae Regis, Saxoneas vocavit in Transil-

vaniam*). Вї окзпз акзма партєа мєрї-дїоналз аштрє рззрїлє Maros шї Aluta. Зш дїстрїкт партїкзларїз (Bistritz), дє-пєрғат кзтрз мєазз нєаптє, шї ла пї-чїорзл мзшцїлор дє знде єасє Молдава, сїрє кзлмєа дїнкєлє, плєкжнд дє кзтрз рзз, сз цїнє ашкз дє Saxones. Вз кз цєт, кз єї пзтрзшєсзрз шї Молдавіа, шї асгз пзрєарє, є фзндатз аштрачїа, кз зш дїстрїктш дїн Молдавіа; вєчїн дє ачє-ла чє єз дїстїнєцїї аш Трансілванїа, сз кїамз Nemcii ас Nemetes, шї чєтатєа прїнцїпалз Niemecz, чє є. кєнфєрмє зєз-лшї полачїлор, а зїчє Niemiecz, тзрчїї Nemce**).

Зш асторз, карє єз чїтаїз маї сзс, Reichersdorf, боркїна дє Молдавіа, нз-мєащє прєчїє Saxones Трансілванїї, аш-трє гїнцїлє карє сз ашззарз аколє, іарз фзрз а ашєзмна локзл, прєкжм дїстрїктшл карє, єз чїтаїз, нє ажзтз ал дєтєрмінє. Вз сжнт бзлгарїї аш ачєаста шї ачєїа Валахїа, є кз атжта маї натзрал, кз кжт аштєлє пзєлїчє сжнт скрїїє аш лїмєа бзлгарз, шї кз лїтєрє гєтїчє, а кзрєр а-фларє сз аз лшї Ulphilas, ас лшї Cy- gillus, карє фзрз вшїєкєпзл Гоцїлор сзпт

*) Ар фї лзкрзл кзрїєс, а кззта сз шїм ачєаста, кз адевзрат, аша є, ас кє. Чїї чє сжнтєцїї аш Брашов вз пзтєцїї аш-цїнцз деспре дзшчєа. Шї дє маї стз бїсєарїєа шї акзм, ас дє сз маї капз-чз врє о копїє!

** Чїї чє сжнт аш пзрїцїлє ачєлєа пот, кз адевзрат, маї єїнє шї пєнтрз чє локз-рїчє ачєастєа сз кїамз аша. Шї ар тзр-єшї сзсз чєрчєтєдє лзкрзл, сарє чє Нєамцїї ас фєст, ас сжнт аколє, ас доарз Сасї ас фєст, ас сжнт? прєкжм спшн кз сжнт шї сзкзшї.

Валенте*). Гречії сз азцірз ан Молдавіа ші Валахія, ші Арменії антрарз прін Полонія.

Спре а фіні че кончерне Трансілванія, сз каде а зиче, кз сз афлз Valachi антранса, маї кс самз ан партеа мерідіоналз, пре маршinea де кзтрз Valachia, ші маї вжртос ан локзріле, шнде ззчед Ulpia-Traiana, каре сзпт ншме де Zarnizegethusa, ера ресіденца лгі Дечебал, анвінс де Траіан**). Іарз статзл ан каре

де рздзеші ачеші Valachi, лі фзкзрз фозрте а дефенера дела нозілітатеа орішней лор. Сз кзвіне а аскзлта че зиче Zamozius деспре джншіі: Quae sane gens (Valachorum) nunc soli nata servituti, nihil est aliud, quam Davorum, Parmenumque turba, (фзккнд ялзсіе ла ншмеле че да Гречії ла Герції де націе лачі ас Гецї), ut non temere, контінгз Zamosius, veterum Davorum regionem, una cum fortuna occupasse videantur. Nec eos quisquam Colonos Romanos fuisse unquam censeret, nisi lingua originem proderet; quae licet tot seculorum spatio in catalectum quemdam degeneraverit, non obscure tamen latinus sermo in ea agnoscisci potest. Quid etiam sese adhuc Romanos appellant, cum tamen nihil Romanae indolis habeant. Іарз анкз сз кзвіне а креаде, кз маї сжнт Valachi, карі ан о кондіціе маї ншцін трістз, де кжт ачелора дін Трансілванія, лсз вренічі сз кзцетзм маї віне деспре джншіі.

Нш мі сз ва лза ан ншме де рзз а спшне термінжнд меморіарїзл ачеста, кз церіле де Трансілванія, Валахія ші Молдавіа сжнт репрезентате ан шн модз фозрте імперфект ан Табелле географіче, карі пот фі ан мжніле тзтзрора. Пеате чїле партіквларе, карі ез ам авшт норд чїре деа адшна спре обїектеле ачестеа, аз кзштат сзмз анвінгз де че зїкш. О таблз маре маншкрїсз деспре Трансілванія, лзкратз ан ачїа царз, фііндшмі коммунїкатз, ез авшїз тжмпш а фаче о редзкціе, каре кзпрїнде тот че орішнарїз лцінеа де

*) Ячест пзкат нш сз поате ерта преа анвїзцатзлгі D'Anville ші е маї маре де кжт ал лгі Бірфіліш, каре фаче пре вшеа контжмпоранїш кш ді'до; алкшї е ншмаї де трї сште де анї, ші ал лгі D'Anville е маї мзлат де чїнчі сште. Ші апої конфшндереа лгі Ulphilas кш Cyrillus фіїнд ачїла Готз, ші компосїторїш де літерїле гоцїці, ші ачеста Грекш, ші компосїторїш де літерїле сжрешї, е преа гроацз. Ял трїлеа пзкат, ші чел маї маре, е кз зиче, кз яктеле пшелїче ан Moldovia ші Va'achia сжнт скрісе ан лімеа еблагарз, кш літере гоцїці, че е де тот фалсш; кз каре сжнт скрісз ан лімез стрїнз, сжнт скрісе ан лімеа сжрбескз кш літере сжрешї, ші нш гоцїці. — Яш доарз сз афлз ші кш гоцїці, ші томна ан лімеа еблагарз, ? Кзштаци, карі сжнтеці аколо!

**) D'Anville нш вгзз де самз че зиче акшма, ші че зїсз кжнд асзз пре ромжні ан Татарія, ші і адшз іарз анзрзпт; кз ар фі венїт ан андоїалз, вззїнд чеа маї маре парте а ромжнілор ан локзл шнде ера преторїзл роман, оаре нш ар фі фозг еї дела Траіан пзнз акшм тот аколо, ші оаре де ар фі шмелат прїн Татарія кшм ар фі немерїт аша де віне локзл ші шззжмжнтзл преторїзлгі, венїнд анзрзптш местекаци кш Еблагарї

ші Пачїначї! Іарз нштем зиче кш Gibbon Possible, but strange

ессенціал, ші де маї антерессант пентрѣ кхріосітатеа ноастрѣ. Вѣ ам кхноскѣт дінтр'ачеастеа кѣ така чеа маре а лѣ Müller аре фодрте мѣате грешаліан кѣтѣ спре Трансїлванїа. В о картѣ партїкѣларѣ де Valachia, акѣрѣїѣсторїѣ поартѣ нѣме де Кантакѣзен, ші каре є дедїкатѣ ла ѣн єпіскоп дін Dristra. Ан ѣрмѣ амї фѣ анѣдѣїт прїн прїнѣл Антіох Cantemid, Амѣѣсѣгорїѣ де рѣссїа, амнѣ рѣеле нострѣ а копїа де тот карта де Moldavia, лѣкратѣ де Деметрїѣ Кантемір, татѣ сѣѣ, ам тѣмпѣл ан каре єл сѣѣпнѣа провінѣа ачеаста, ка Господарїѣ аѣ Voyvoda. Кѣм ачеасте пеатече, ка ші мѣате алте, нѣсѣ сѣпнѣе рїгоарей геометрїче, єл сїмѣѣ, кѣ нѣ с'ар пѣтеа амрѣѣна, спре компѣнерїа ѣнѣї тот регѣларїѣ, фѣрѣ мѣл лѣкрѣ, ші мѣлѣ кѣношїнѣѣ. Іарѣ аѣѣнѣа ар єшї ѣн пеатїк преїос пентрѣ Географїе; шї репрезѣнтѣнд ан ѣн ѣнѣїѣ ал Картеї цїнѣтеле аналоѣе рѣдѣсе ан локѣрї, карї кѣноашем ан Антїкїтате, ачеастѣ картѣ ар пѣтеа фї Антїѣлатѣ: *Dacia vetus et nova.*

Традѣсѣ аѣ

А. Трѣвонїе.

Кѣвѣнт рѣтїт кѣтрѣ Аналт-

преосфїнѣїтѣл Мїтрополїт а Молдавїей, де кѣтрѣ клїрїкѣл Іоан Халїц, кѣ прїлежѣл словозїрїї класѣлѣї че аѣ сѣѣѣршїтѣ кѣрѣсѣл амѣѣѣѣрїлор Теологїчешї ан Семинарїа мїтрополїчѣскѣ дін Сокола.

„Де веїї фаче дїн нечїнстїт, чїнстїт, ка гѣра мѣк веїї фї.“

Аналт прѣ сфїнѣїте Отѣпнѣ!

Аналт амѣѣпѣчїѣне а Прѣсфїнѣїї воастрѣ, бїне амкредїнѣатѣ, шї кѣ не амбїнсе темейѣрї єсте амтѣрїтѣ, кѣмкѣ адеєорї, сѣѣбїте сѣнт пѣтерїле шї ачелор маї прокопсїї, шї маї кѣ пѣтернїче їдеї а кѣношїнѣїї амѣєстраѣї вѣрѣаѣї, карїї аѣ амѣне ла о маї десѣѣѣршїтѣ вѣрѣтѣ шї трѣпѣтѣ а амѣѣѣѣрїї. Кѣ кѣт дарѣ маї сѣѣбїте вор фї а ачелор маї деїосїї, шї маї алес а ѣнор тїнерї, че аѣѣ амѣ амтемелїїле шїїнѣїлор аѣ прїнс а сѣ амѣїна, шї карїї нѣ де мѣл амкѣнѣѣрѣаѣї де сїнїї непрїченерїї сѣ афла. — Пентрѣ ачѣа дарѣ де шї а ноастрѣ їдеї, каре сѣнт асемїнѣ ѣнор албїне крѣде, че абїа амѣ зѣреск амїна соарелѣї челѣї стрѣлѣїторїѣ, амкѣ ан ачастѣ датѣ ка ла чѣ дїнтѣї пѣшїре че аѣ фѣкѣт спре амѣлеѣе пѣїн род, дїн-рамѣрїле амѣѣѣѣрїлор, пре каре дїн а прѣ сфїнѣїей воастрѣ мїлостївїре шї пѣрїнтѣскѣ амѣрїїре лѣм лѣвѣндїт, поате кѣ нѣ вор пѣтѣ аѣѣче потрївїт нектар че ар їсѣтї дорїтѣл рѣѣлатѣ де мѣлѣѣмїре, шї кареле сар кѣбїнї ал репрезѣнта ѣнѣї персоане че єсте ал нострѣ шї ал патрїей пѣрїнте- дарѣ тотѣшї рѣѣѣмѣндѣне ан марѣ амѣѣпѣчїѣне а прѣ сф. воастрѣ, карѣ єсте крѣѣѣтѣоаре непѣтїнѣїї оменешї, шї маї алес ѣнор сколарї, аѣпѣ а ноастрѣ прїченере вом ѣрма а зїче:

Тоатѣ сфїра пѣмѣнтѣлѣї кѣ челе маї тїкѣлоасе шї вреднїче де жалє сорѣї а нѣмѣлѣї оменеск де прѣѣѣтїндїнѣ амкѣнѣѣрѣатѣ сѣ афлѣ. Пентрѣ кѣ ан тот лѣкѣл нѣ сѣ веде алѣѣ декѣт нѣмаї нїѣ

грозава порнірі де нелиціре а зндіа кз-
тре алтла; ніце віклене анфцишзрі че
скімвз ші префак адевзрла ан мінчзндз,
взндла ан рзз, дрептатк ан недрептате,
ші сфінціта віртате ан асвпрірі, сжлін-
двсе анкз ші анвцизтвра кредіції ші
а реліцієі а о німікнічі. Нз сз веде зік,
дежт нзмаі репезіле ші фвріоаселе лобі-
тврі а неказврілор, ші грозевіле неіоро-
чіріі че погоарз оменірк ан прзпастіле
перззріі. Орі ан котро не вом антоар-
че, маі антжі скіптрла мандріі, ал за-
вістієі, ші ал вікленієі, рздікат сз веде;
іарз ал драгостєі кзтрз дзмнезєз ші апроа-
пеле, картк єсте темєйла кредіції ноастре,
ал дрептзціі ші ал адевзрлаві, декє ачі,
колкє, ан ккте знд сфлет анвзндзтзціт
сз ззрєше.

Німіне нзші поате рздіка капла ші
окіі ансєс ка сз нз прівкєкз неказвріле,
че ле пзтімеск зніі де кзтрз алціі, ші сз
нз вадз анболдіріле чкєле тіране амжн-
дрієі, взтзмжнд ші секзтвїнд старк оме-
нкєкз — Ші іарзші, німіне нз поате а
трзі сз фіє лініціт, ші сз нзл свпере-
ціпєтеле, стрігзріле, цеметеле, ші охтзріле
сзвззноцітелор сфлєте, а ачелора че сжнт
стзпжніці нзмаі де оаре каре оарєє ші
трзпєціі порнірі, ші спріжніці нзмаі пе-
ніце пзтредє темєйрї а знор нестаторніче
ші взтзмзтоаре пазчерї, каре ан тот мі-
нзтла: (фіїнд кз нічї знд фєліз де спрі-
жоднз пзтернікз нз аз) сз потікієскє
спре асз арзнка ан чєл маі марє ноїанз
ал тіквлосієі, ші пре джншіі аї тврж ан
авззвріле перззріі . . . . —

Ші тоате ачєсте зрмзрі нз де аїрк
ашї аз а лор анчєпст, фзрз нзмаі: ан-
тжї, дін рзчкєла кредіції, картк пєнтрз ка
сзсє дєсфіїнцєзє, ші дзмнезєєцієле порзндчї

ан ініміле оамєнілор сзсз аджнчкєкз, нз
єсте маі де невоє алтз дєжт нзмаі о
антінгз ші пзтернікз проповєдєрє а кз-
вжнтзлві лві дзмнезєз; ші ал доїлкє, дін
ліпса єдзкєцієі саз а крєцєрїі чєаїі вєнє,
пре картк анкз дін брздатїка вжрєтз ан
авхзріле тінерїлор сз кзвіне а о антї-
пзрі, ші пє калкє адевзрзлві чєлві де ан-
свші мжнтзїторїзл антємєїат аї повзцзї.
Пєнтрз кз дакз єсте адевзрат, кзmkз
фіркє ноастрз анкз ан інтїнєрєцє маі мєлт
кзтрз чкєле ноз дін анпротївз єсте пє-
катз, ші кзmkз адєсє орї зрмкєзз нзмаі
дзпз а єї пазчерї ші порнірі, апої чїне
нз ва прїчєпє кз іа де нз ва фі стрзні-
тз де о лєцє сфжнтз, де фріка ші пазз
порзндчїлор лві дзмнезєз, де сфзрмаркє дреп-
тзлві ші а чїнстєі де апропєлві сзз, нз
ва сзвжрші чкєле маі крзнтє нє лєцєрїі?
— Ші дін анпротївз, чїне нз ва кзноацє
кзmkз ачкєста нз прїн алт чєва, чї нзмаі
прїн антємєєркє сфїнтєі кредіцз уї прїн
вєна крєцєркє сз ва пзткє андрєпта, дє-
сзвжрші ші а сз адзчє ла ачкє лїнз ар-
монїє, де зндє ар кзрєє тот бїнєлє ші фо-
лосєла овцєскє, карєлє єсте чєл маі пазкєт
маі інтєрєсєнт ші де ліпсз фієцє кзрєдіа
ші ла ачкє віртзгє прїн картк омєл ар пз-
ткє добжндї чєркєска фєрїчїрє ачєїа чє о
аз фост авзт (маі анїнтє де а пзвзтвї)
анчєпзторїзл нкємєлві оменєск чєл антжї
зїдіт. Кжтз трєвзїнцз дарз арє о націє
де антємєєркє крїдїнціі ші а сфїнцітзлві
морал! ші де ачєїа осзвїтз єсте ангрїж-
ркє, ші де кжтз рєспєтїрє вєрднічє сжнт
лєкзрзріле сфлєтєлор чєлор анвзндзтзцітє
а вєрвєцілор ачєлор карїі адзпаці фіїнд
кз адевзрзріле дзмнезєєцієлор дєскопєрїрі,
ші анкредінцзцікє де вор фачє дін нє чїн-
стїт, чїнстїт ка гєвє домнєлві вор фі, нз кз-

цетз спре алт чеба, фърз нѣмаї спре а десрвдзчина нещїица шї рзтвчїрѣ дїн дѣхл оменїрїї шї лѣміна дѣмнезескѣлѣ дѣвзр а о лзці, бѣна крещере тїнерїмїї а да, шї пентрѣ бїнеле пѣлїк а сз леволї.

Ансз нѣ пѣцїнз ангрїжаре шї сѣргїнцз ацї авѣт шї анкз авецї, шї аналт прѣ сѣ. воастрз, ка пре тоате лѣкрзрїле ачелѣ че ар вѣтзма отарѣ омїнѣскз сз ле десрвдзчинацї шї адеврата кредїнцз шї сѣїнцїтѣл морал сзл анфїїнцацї. Кз чїне алтѣл? Маї антрѣ тоате трекѣтеле вѣкѣрї, фърз нѣмаї а прѣ сѣ. воастре аналта анцзлепчѣне, аѣ авѣт ачѣ новїлз шї сѣблїмз кѣцетаре ка школї, атѣт спре лѣмінарѣ Клерѣлѣ, кѣт шї ачелор полїтїчешї сзсз анфїїнцезе. Шї кѣ не адормїт окїѣ антокмаї ка ѣн адеврат Архїпзсторїѣ, пентрѣ апзрарѣ релїцїї прївїгїнд, дѣ пѣрѣрѣ кѣ чѣ маї анвзпзїатз дорїнцз кзтрз фолосѣл цї бїнеле овщеск вацї арзтат. Ансѣшїїспрѣвїле лѣкрѣрїлор чѣле вреднїче де аѣчере амїнте доведеск адеврѣл, шї кѣ не аморцїт глас стрїгз кѣмкз Молдавїа єсте анззстратз кѣ ѣнѣл дїн чей маї вїртѣошї шї хїроїчешї Архїпзсторї. кареле цїїнд а прецѣї вреднїчїа омѣлѣ шї чїнетѣ нацїоналз, тотдѣѣна нѣмаї кзтрз ал лѣї шї ал патрїей скоп аѣ цїнтѣг.

Дарз нїмїне нѣ вѣ поате нѣмзра анвѣнзтзцїтеле фапте апрѣ сѣ. воастре. Пентрѣ ачейа лзсїндѣле шї ной печелелалте, вом ѣрма а зїче нѣмаї деспре семїнарїа а н сокола а кзрїа анфїїнцзторїѣ анкз дела анчепѣг сїнгѣрї ацї фост, шї ѣнде вѣзжнд анфлорїрѣ амешїешїтелор нацїї, шї лїпса че аре патрїа ноастрз де антемерѣ шї проповедѣрѣ кѣвѣнтѣлѣ лѣї дѣмнезес, шї де повзцїрѣк нородѣлѣ кзтрз па-

за порѣнчїлор лѣї шї кзтрз бечнїка ферїчїре, ацї рѣндѣїт ка тїнерї дїн фїї Прецїлор сзсз аѣне, шї кзрора прїн адеврациї окѣрмѣиторї шї анвзцзторї цїїнцїле чѣле потрївїте скопосѣлѣ лор сзлї сз пропѣг, ка прїн ачестѣ лѣмѣрїндѣшї шї анбогзцїндѣшї їдеїле маї кѣ леснїре сз поатз а рзсѣѣрна дешарта кредїнцз, бачнеле, анпротївїрїле шї кѣ ѣн кѣвѣнт тоате рѣлеле, каре тѣреск оменїреа ан аджнкзрїле перззрїї, шї адеврата кредїнцз шї сѣїнцїтѣл морал ал анфїїнца. Дрепт ачейа шї ной дїн ачейашї соцїетате фїїнд шї ан ачестз семїнарїе лѣмінжндѣне, хрзнїндѣне шї анкзлзїндѣне дїн а прѣ сѣ. воастре мїлостївїре шї пзрїнтѣскз ангрїжїре, нѣ не вом асзмѣна лепрошїлор; чї пѣтрѣншї де челе маї марї сентїментѣрї шї рекѣноскзтоаре даторїнцз, де шї ан ачѣстз време нѣ вѣ пѣтем аѣче алт чеба, прїн каре ам анплїнї кѣвїнчоласа мѣлцзміре, ансз пе ачелѣ пе леспезїле їнїмїлор ноастре скрїїндѣле, вечнїчїа нѣмелѣї прѣ сѣ. воастре контемпоранїлор шї зрмзторїлор ноцрїї вом вестї спре дѣпѣрѣрѣ пзстраре. Іарз акѣм кѣ чѣ маї аджнкз смеренїе шї ѣмїлїге анкїнзчнїї кззїнд черем апрѣ сѣ. воастре пзрїнтѣскз бїнекѣвѣнтаре спре антзрїре кзтрз десвѣршїрѣ даторїлор кемзрїї ноастре. пре каре ной, мзртѣрїсїм ананїтеа лѣї дѣмнезес, шї а прѣ сѣ. воастре, кѣмкз кѣ чѣ маї маре сѣргїнцз прїн а пронїей ажѣторїѣ не вом сїлї але анплїнї. Тотодатз ансз нѣдежѣїнд кз нїчї де акѣм нѣ вом фї пзрзсїцї де апрѣ сѣ. воастре окротїре, ачейа че нѣр нѣтк скѣтї атѣт кзтрз анплїнїрѣ сѣлжѣїї ноастре, кѣт шї спре о маї маре десвѣршїре а кѣцїгате-лор цїїнцз. Шї дїн аджнкзл їнїмїлор шї

а нѣдетелор ноастре рѣгзѣ пре андрѣ-
тѣла дѣмнезеѣ ка анкѣ антрѣ мѣлци анї
пре скаѣнѣла архїпѣсторїї антрѣ чѣ маї
де плїнѣ сѣнѣтате, шї фѣрїчїре сѣ вѣ
пѣстрѣзе; шї дѣ пѣрѣрѣ сѣ вѣ вѣдїцї ка
родїторїѣла маслїн анкѣнѣуѣрацї де адевѣ-
рацїї фїї, карїї тотдѣѣна сѣ вѣ бїнекѣ-
вїнтезѣ нѣмїле, фїе! фїе!

1839. Івліе 15. Semіnaria Сокола.

Іоан Халїц.

Sarutările.

(Дѣнѣ Lessing).

Дѣ'мї дѣ прѣнѣлѣ сѣрѣтаре,
Че жѣкѣнд нѣма глѣмѣше,
Сѣрѣтареаї, мї сѣ парѣ
Омѣл нїче н'о сѣмѣцїе.

Прїетїнѣла дѣ мѣ сѣрѣтѣ,
Ар пѣтеа сѣ нїчї н'о факѣ;
Шї де фаче, нѣї пѣкѣтѣ;
В нѣма о модѣ сѣкѣ.

Татѣла мѣѣ дѣ мѣ сѣрѣтѣ,
Пар' кѣ харѣрї варѣѣ 'н мїне,
Шї іѣбїнд дѣ мѣ ажѣтѣ;
А'л чїнѣтї кѣ грѣѣ нѣ'мї вїне.

Дѣл'а сор' о сѣрѣтаре
Іаѣ к'о 'налѣтѣ десѣѣтаре:
Ш' інімамї нѣ дор фѣрѣвїте
Кѣтрѣ дѣнѣса мї с' апрїндѣ.

Дѣсѣвї'а дѣ мѣ сѣрѣтѣ:
Дар' стрѣн сѣ нѣ не вадѣ, —
Сѣрѣтареамї, чеа пѣкѣтѣ
Пїстѣ бѣзѣї сѣ араѣтѣ.

Арделѣан Дѣрѣл.

А Н К Ѣ Ч Е В А

Дѣ обще сѣ шїе, кѣмѣкѣ пѣлазрїа лѣї
Наполеон о' цїне Dr. Lacroix (Лакроа)
нѣ дѣ мѣлѣт оаре карѣ банкїер дїн Оланд'а
а фѣгѣдѣїт 7,000 дѣ франчї пентрѣ пѣ-
лзрїѣцї'а аст'а; анѣѣ Лакроа н'а вѣрѣт сѣ
о дѣе, рѣспѣнѣжнѣлѣї, кѣмѣкѣ сѣзмнѣл аѣѣ-
чѣрѣї амїнте дѣла ѣн бѣрѣват ка Наполеон
нїчї дѣ кѣт сѣ поате прѣцѣї, шї кѣ нѣ-
ма прїн модарте с'ар пѣтеа десѣѣрцї дѣ
ѣл; фѣрѣ шї атѣнчї нѣ'л ва хѣрѣзї вѣрѣ
ѣнѣї ом прїват, чї мѣзѣѣлѣї Артіллерїстї-
лор- Апої мїрѣмѣѣне дѣ вѣдем ан вѣакѣ-
рїле трѣкѣте шї анкѣ астѣзї модѣѣлѣ
сѣїнцїлор антр'атѣтѣ мѣсѣрѣ чїнѣтїе. —

†

ЎН БїЕТ Дѣ ПОЕТ.

„Нѣма нѣвѣнїлор нѣ плак вѣрѣѣрїле мѣ-
лѣ“ зїчеа ѣн вѣрѣѣторїѣ; амї ѣ мїлѣ
дѣ дѣмнѣгата, рѣспѣнѣѣз алѣѣла, „ѣѣм шїм,
лѣмеа ѣ плїнѣ дѣ нѣвѣнї.“

(Der Unbektenfchaf.)

Оѣ дѣ афарѣ ан прїв. тїнегрѣфїа абї Іоанн Гѣтѣт.